

[Auken.]

dermed alle nordiske lande står uden for fællesmarkedet.

Der er for det andet det mere uforpligtende, det mere åbne samarbejde med fællesmarkedet, med frihandelsaftalen, med forskningen, med miljøet osv., som både vi og fællesmarkedet må have interesse i. I det hele taget er det efter min mening fælles for modstanderne, at man ikke er bange for internationalt samarbejde. Man ønsker blot ikke at blive låst fast i en blokdannelse, den vesteuropæiske blokdannelse.

På den anden side har man tilhængerne. Jeg synes, det stadig væk ikke er klart — det synes jeg hr. Gert Petersen havde ret i i hans udmærkede indlæg i går — hvad tilhængerne egentlig vil i fællesmarkedet. Hvad er egentlig de fælleseuropæiske visioner? Jeg synes, det skal stå helt klart for befolkningen, at det eneste, tilhængerne i denne sal er enige om, er, at vi skal med i fællesmarkedet, men hvad dette medlemskab skal bruges til konkret på konkrete områder, ved vi stadig væk uendelig lidt om. Det eneste, vi ved, er, at om de mere storslåede planer, som fællesmarkedet har lagt op til, har udenrigsøkonomiministeren den ene gang efter den anden sagt, at dem vil Danmark i hvert fald ikke gå med til. Jeg tænker her på Wernerplanen og de videre beslutninger om den økonomiske og monetære union.

Jeg synes, hr. Morten Lange havde ret i, at vi mangler en lille smule begejstning, lidt perspektiv fra tilhængerens side. Det kunne jo være, at det bragte nogle af os andre i tvivl om vort standpunkt.

Statsministeren (J. O. Krug): Jeg synes, hr. Aukens spørgsmål, som i og for sig var en videre bearbejdelse af hr. Morten Langes spørgsmål, er ganske væsentligt. Jeg har ingen vanskeligheder ved at besvare det for mit vedkommende. Hvad vil vi i Europa? Vi vil føre socialdemokratisk politik i Europa. Nøjagtig de samme formål, vi prøver at forfølge i dansk politik, vil vi forfølge i en videre europæisk politik. Det er vores sigte, og det tror vi der er gode muligheder for. Det er da et klart svar.

Frode Jakobsen: Jeg er næsten flov over at beslægtede tingets tid med min personlige udvikling, som jeg ikke synes har en

større offentlig interesse. Men det er ikke min fejl. Momentvis fik man indtryk af, at sammen med folkebevægelsens annonce var det mest interessante i EF-problematikken, hvad jeg har skrevet i 1949 og 1961. 8 medlemmer har læst op af mine værker. Naturligvis er jeg glad for, at så mange så omhyggeligt har studeret dem, og især at de har bevaret dem så trofast i mindet. For det kan vel ikke tænkes, at det er en organiseret læsning for at drille mig? Så vil det i hvert fald ikke lykkes.

Jeg havde nær sagt, at vi kan alle sammen lære. Men det er nok en overdrivelse. Der er nok nogle, som ikke kan, nogle, som aldrig vil forstå, at ting, som var rigtige for 10 eller 15 år siden, ikke nødvendigvis er rigtige i dag. Jeg mener, at det er næsten den mest elementære politiske lære. Det gør mig faktisk ondt, at så unge politikere som hr. Bendix og hr. Robert Pedersen ikke har forstået det. Det lover ikke godt for deres alderdom.

Hr. Per Federspiel, som også citerede mig, tror jeg derimod forstår det. Ellers vil jeg minde ham om, hvordan han sammen med mange, mange andre engang under helt andre omstændigheder kaldte dem, der bor i Forbundsrepublikken, og som han nu er ivrigst af alle for at komme i union med, „hunner, som aldrig måtte forenes i ét land“. Jeg fordømmer det ikke, det var gængs tale dengang. Det er morsomt at finde gamle udtalelser frem fra 1949 og 1961 og 1967. Det letteste for mig, det var naturligvis at sige „æh-bæ“ og så citere løs, der er nok at tage af. Det ville være det letteste, men ikke det mest værdige.

Jeg har bevæget mig, mit parti har bevæget sig, statsministeren, ikke mindst økonomiministeren, de radikale, de konservative, har bevæget sig, fra dengang de seks blev afvist af dem med foragt, og hvor jeg rigtignok ikke var tilhænger, men alligevel noget mere forstående over for de seks.

Citatkrig er efter min mening noget pjat. Jeg er ikke bange for at sige, at jeg har lært noget. Jeg er heller ikke bange for at sige, at jeg kan skifte mening efter nøjere prøvelse. Men alligevel tør jeg hævde, at det ikke så meget er mig, der har skiftet mening, som flertallet i denne sal.

Angen i det er kort den:

Den første fase var en vag Europatanke, en forsoning mellem de lande, der havde